

29.4.2021

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) perusteella 29.4.2021 kullanhuhdentalupaa koskevan päätöksen (7 kpl)

Hakijat: Heikki Paltto

Lupatunnus: HL2013:0019

Alueen sijainti: Inarin kunta, Lemmenjoki, 4,7 ha

Hakijat: Jussi Koponen

Lupatunnus: HL2015:0017

Alueen sijainti: Sodankylän kunta, Lismanpalo, 5,0 ha

Hakijat: Visa Nurmi

Lupatunnus: HL2013:0032

Alueen sijainti: Inarin kunta, Köysivaara, 3,5 ha

Hakijat: Mikko-Matias Myllynen

Lupatunnus: HL2019:0045

Alueen sijainti: Sodankylän kunta, Riestovaara, 6,9 ha

Hakijat: Pertti Kuha

Lupatunnus: HL2015:0013

Alueen sijainti: Sodankylän kunta, Lismanpalo, 6,7 ha

Hakijat: Erik Keskikallio

Lupatunnus: HL2016:0024

Alueen sijainti: Inarin kunta, Suolaoja, 4,8 ha

Hakijat: Juho Vuorela, Maria Hovi ja Marko Kyllönen

Lupatunnus: HL2020:0036

Alueen sijainti: Inarin kunta, Pikku Harrijoki, 3,9 ha

Päätöksiin saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 7.6.2021.

Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Kuulutus ja päätös ovat nähtävänä 29.4.2021 – 7.6.2021 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kullanhuhdentaluvat>

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

Kuulutettu 29.4.2021

Pidetään nähtävänä 7.6.2021 asti

Nurmi Visa

PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUVAN VOIMASSAOLON JATKAMISESTA

Kullanhuuhdentalupahakemus

Hakija: Visa Nurmi
Vireilletulopvm: 18.11.2019
Etuoikeuspvm: 18.11.2019
Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuuhdonta valtion omistamalla alueella.
Kaivoslain (621/2011) 4 luvun 22 §:n mukaan kullanhuuhdontaan valtion omistamalla alueella on oltava kaivosviranomaisen lupa.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyy kaivoslain (621/2011) nojalla kullanhuuhdentaluvan jatkamisen lupatunnuksella HL2013:0032 hakemuksen mukaisesti.
Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä kaivosviranomaisen selvityksen (liite 3) perusteella luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.
Kaivoslaki (621/2011) 45 §, 50 § ja 65 §.

Kullanhuuhdentaluvan haltijoilla on tässä luvassa mainitulla kullanhuuhdonta-alueella yksinoikeus etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa, ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla sekä ottaa talteen ja hyödyntää huuhtonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Kullanhuuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 3,5 ha
Alueen nimi: Gold Visanen
Sijainti: Inari, Köysihaara, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa, metsätalousalue.
Alueen sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen liitetystä kartasta (liite 2).

Päätöksen täytäntöönpano

Kullanhuuhdentalupa perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen ja luvassa määrätty vakuus on asetettu. Jos kullanhuuhdentalupa perustuvat toimenpiteet edellyttävät muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on lainvoimainen tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Toiminta alueella voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta tämän lupapäätöksen ehtoja noudattaen. Muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta annetun määräyksen.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 169 §

Kyseisellä hakemuksella on haettu lupaa jatkaa kullanhuuhtontatoimintaa alueella. Luvan saajalla on ollut hakemushetkellä oikeus harjoittaa hakemuksen kohteena olevalla alueella hakemuksen mukaista toimintaa. Luvan saajat ovat hakeneet lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta. Koska toiminta alueella on kesken ja alueella on käsitelty maata, ei toiminnan jatkaminen lupaehtojen mukaisesti aiheuta alueella sellaisia muutoksia, että se tekisi mahdollisen muutoksenhaun tarpeettomaksi.

Lupamääräykset

Päätöksen voimassaolo:

Kullanhuuhtontalupa on voimassa kymmenen (10) vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 65 §.

Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika luvan voimassaolon jatkamiselle, koska kullanhuuhtonnan ei katsota aiheuttavan yleiselle tai yksityiselle edulle sellaista vahinkoja tai haittaa, että luvan voimassaoloaikaa olisi lyhennettävä.

Menetelmät:

Tämä lupa oikeuttaa koneellisen kullankaivun suorittamiseen lupa-alueella. Vuotuinen kaivumäärä on alle 1000m³ vuodessa.

Perustelut: Lupahakemuksen mukaisesti. Hakemuksen mukaisen konekaivun suorittamiseen tarvitaan kullanhuuhtontaluvan lisäksi ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset luvat.

Kullanhuuhtonta-alueen kunnossapito

Kullanhuuhtonta on rajoitettava välttämättömiin toimenpiteisiin. Kullanhuuhtontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuuhtonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muille lähistöllä olevien alueiden käyttötarpeille haittaa tai vahinkoa eikä vahinkoa alueella sijaitseville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille rakennuksille ja niiden pihapiirille. Kullanhuuhtontaluvan haltijan on pidettävä kullanhuuhtonta-alue sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää turvallisuuden vaatimukset eikä haitallisia ympäristövaikutuksia aiheudu.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 24 §.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on estettävä porojen joutuminen jyrkkäreunaisiin kaivukuoppiin tai luiskattava kaivannot siten, ettei niistä aiheudu vaaraa alueella liikkuville poroille tai porotalouden harjoittajille. Lupa-alueelle ei saa virittää puiden väliin naruja tai muuta vastaavaa, joka voi aiheuttaa vaaratilanteita alueella mahdollisesti liikkuville.

Perustelut: Alue kuuluu Hammastunturin paliskunnan alueeseen. Lupamääräyksessä mainituilla toimenpiteillä vähennetään kullanhuuhdonnasta poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Myös tämän luvan muissa lupamääräyksissä kielletään olennaisen haitan aiheuttaminen muille elinkeinoille sekä määrätään aiheutuneiden vahinkojen ja haittojen korvaamisesta. Alueella tai sen läheisyydessä ei selvitysten (liite 3.) perusteella ole erityisiä porotalouden rakenteita.

Saamelais- ja koltta-asioihin liittyvät määräykset

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on huolehdittava, ettei toiminnasta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa aiheudu sellaista haittaa, joka olennaisesti heikentäisi edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Mikäli olennaista haittaa aiheutuu, toiminta on keskeytettävä ja aiheutunut haitta korjattava välittömästi.

Perustelut: Alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella. Annetuissa lausunnoissa esiin tulleet saamelaiselinkeinojen harjoittamiseen ja saamelaiskulttuurin ylläpitämiseen liittyvät yksilöidyt asiat on otettu huomioon tämän luvan muissa lupamääräyksissä, erityisesti saamelaiskulttuurin kannalta tärkeänä pidettävään poronhoitoon kohdistuvat vaikutukset on huomioitu lupamääräyksessä poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

Kullanhuuhdonta koskeva selvitysvelvollisuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijan tulee toimittaa vuosittain Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle selvitys talteen otetun kullan ja käsitellyn irtomaan määrästä sekä rakentamisesta kullanhuuhdonta-alueella ja muusta alueen käytöstä.

Selvityksen tulee sisältää:

- 1) talteen otetun kullan määrä grammoina
- 2) käsitellyn irtomaan määrä irtokuutiometreinä
- 3) käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät
- 4) kullanhuuhdonta-alueella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyöpäivinä
- 5) työskentelyaika kullanhuuhdonta-alueella
- 6) tehdyt maisemointi- ja jätehuoltotoimenpiteet

Selvitys on jätettävä kaivukautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 28 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 9 §.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma ja sen noudattaminen

Kullanhuudontaluvan haltijan on noudatettava viranomaiselle toimittamaansa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 25 §. Kullanhuuhtoja on velvollinen huolehtimaan maa- ja kivennäisjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Vakuus

Kullanhuudontaluvan haltijan on asetettava 3500 euron suuruinen pankkitalletusvakuus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneen vahingon ja haitan korvaamista sekä kaivoslain mukaisten jälkitoimenpiteiden suorittamista varten.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 107 §

Vakuus määräytyy kaivumenetelmän ja alueen ominaisuuksien perusteella. Alueella harjoitetaan konekaivua vuosittain käsiteltävän maamäärän ollessa alle 1000m³. Alue sijoittuu tieverkoston välittömään läheisyyteen.

Ilmoitus kultanhuudonta-alueen maastotöistä

Kullanhuudontaluvan haltijan on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle Metsähallitukselle sekä alueen paliskunnalle ja saamelaiskäräjille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Maastotöitä koskevassa ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) töistä vastaavan henkilön nimi sekä yhteystiedot;
- 2) arvioitu maastotöiden aloitusajankohta ja kesto;
- 3) tarkempi selvitys, mitä maastotöitä tehdään sekä mitä työmenetelmiä ja koneita käytetään;
- 4) arvio toimenpiteiden määrästä;
- 5) alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärä;
- 6) arvio maastotöiden vaikutuksista ympäristöön;
- 7) tarvittaessa selvitys muista seikoista, joilla voi olla merkitystä.

Maastotöitä koskevaan ilmoitukseen on liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla maastotöitä tullaan tekemään. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuukautta ennen maastotöihin ryhtymistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 27 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 7 §.

Jälkitoimenpiteet

Kun kullanhuuhdontalupa on rauennut tai peruutettu, on kullanhuuhdontaluvan haltijan saatettava kullanhuuhdonta-alue välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava rakennukset ja rakennelmat sekä laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan. Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on tehtävä viipymättä kirjallinen ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Metsähallitukselle, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden kuluttua luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tieto jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 29 §.

Korvaus alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on suoritettava Metsähallitukselle vuotuista korvausta 50 euroa hehtaarilta. Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdontalupa on tullut lainvoimaiseksi tai kaivosviranomaisen on antanut määräyksen päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 102 §

Vahinkojen ja haittojen korvaaminen kullanhuuhdonta-alueella

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on korvattava kullanhuuhdonta-alueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 103 §.

Luvan muuttaminen

Mikäli kullanhuuhdontaa koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulussa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa, on luvanhaltijan haettava kullanhuuhdontaluvan muuttamista kaivosviranomaiselta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 69 §.

Luvan jatkaminen

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa, tulee hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. Hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset alueella harjoitetun toiminnasta ja siitä, että alueella on edelleen edellytyksiä löytää kultaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 66 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 27 §.

Rakentaminen

Alueelle voidaan sijoittaa kaksi renkaiden päälle rakennettua kevytrunkoista mökkiä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 26 §.

Lupahakemuksen mukaisesti. Rakennelmia voidaan pitää toiminta huomioiden kaivoslain mukaisina rakennelmina.

Maastoliikenne

Kullanhuuhdonta-alueella ja sen ulkopuolella tapahtuva maastoliikenne edellyttää maastoliikennelain mukaisen luvan maanomistajalta.

Perustelut: Maastoliikennelaki (1710/1995) 2 luku 4§

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ilmoitustauluilla. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 29.3.2021.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Hammastunturin paliskunnalle 26.2.2021

Hammastunturin paliskunta ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta.

- 2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 26.2.2021
Metsähallituksen lausunto 2.3.2021

Tukes pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Metsähallitukselta lausuntoa kullanhuuhdonnan jatkolupahakemuksesta HL2013:0032 Gold Visanen.

Tukes pyytää lausuntopyynnössään kaivoslain 38 §:n nojalla myös Metsähallituksen perusteltua näkemystä alueen hallinnasta vastaavana viranomaisena hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksesta saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan, huomioiden alueen läheisyydessä olevat muut vastaavat luvat ja muut käyttömuodot. Kullanhuuhdonta-alue sijaitsee Metsähallituksen metsätalousalueella Inarin kunnassa, Ivalojokeen laskevan Kyläjoen nimettömällä latvahaaralla, Kutturaan menevän maantien eteläpuolella ja on osin metsätaloustoimien piirissä.

Alueella on tarkoitus jatkaa koneellisen kullanhuuhdonnan harjoittamista, vuotuinen kaivumäärä on enintään 1000m³. Hakemusalueen pinta-ala on 4,9 ha. Kohteen välittömässä läheisyydessä noin 750 metrin etäisyydellä kuusi kullanhuuhdontalupaa ja yksi hakemus. Aluehallintovirasto on päätöksellään Dnro PSAVI/105/04.08/2012 myöntänyt Visa Nurmelle ko. toimintaa varten ympäristöluvan. Myönnetyn ympäristöluvan voimassaoloaika on toistaiseksi.

Vaasan hallinto-oikeus on antanut päätöksen valitukseen ympäristö- ja vesitalouslupa-asiassa koskien ko. ympäristölupaa 23.12.2014 14/0377/2, jossa ympäristölupa on pidetty voimassa. Alue sijaitsee poronhoitolain tarkoittamalla (848/1990) erityisellä poronhoitoalueella Hammastunturin paliskunnassa ja saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 4 §:ssä tarkoitettulla saamelaisten kotiseutualueella.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty metsätalous- ja poronhoitovaltaiseksi alueeksi (M-1). Merkinällä osoitetaan pääasiassa metsätalouteen ja poronhoitoon tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin.

Metsähallituksella ei ole tällä hetkellä tiedossa ko. alueella nykyistä maankäyttöä muuttavia suunnitelmia. Hakemusalueen välittömässä läheisyydessä ei ole matkailun yritystoimintaa eikä erityistä virkistyskäyttöä. Matkailupalveluiden alueeksi 1,5 km:n päässä on Metsähallitukselta vuokrattu entinen Köysivaaran savottakämppäalue. Rakennukset ovat Ivalojoen matkailupalvelu Ky:n omistuksessa.

Alueella on harjoitettu metsätaloustoimintaa 1960-luvulta lähtien Kutturin tien valmistumisen jälkeen (1959). Nykyisellään kullanhuuhtonta-alue on sekapuustoa kasvavaa kuivan kankaan harvahkoa metsää ja metsätaloustoimien ulkopuolista ojanvartta. Alue on luontaisesti uudistuvaa.

Kullanhuuhtontaluvan haltija on kaikilta osin vastuussa Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle kaivutoiminnasta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista. Kullanhuuhtonta-alueilla luvan haltija on velvollinen korvaamaan Metsähallitukselle aiheuttamansa puustoyms. vauriot. Polttopuiden ottoon saa maksullisen hakkuutähdeluvan, mutta käytännössä polttopuu on tuotava muualta. Kullanhuuhtontaan tarvittavan maastoliikenneluvan saa Metsähallitukselta ja alueelle johtavat ajamalla syntyneet vanhat maastourat ovat maastoa. Huuhtonta-alueen ulkopuolelle sijoittuvaan majoittumiseen tulee hakea lupa Metsähallitukselta.

Hakijalla pyytää kullanhuuhtontaluvassa pito-oikeutta kahdelle kevythirsirunkoiselle mökille. Metsähallitus katsoo toiminnan olevan vakiintunutta ja rakennusoikeus on perusteltu. Tarvittava rakennusoikeus tulee hakea myös Inarin kunnalta.

Tällä hetkellä Metsähallituksella ei ole tiedossa, että hakemusalueella olisi uhanalaisten kasvien ja eläinten esiintymiä, petolintujen pesintää tai tunnettuja kulttuuriperintökohteita. Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei ole kartoitettu muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäänneksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäänne, on työ muinaisjäänneksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle

tarpeellisia toimenpiteitä varten. Ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet, kuten vanhat kullankaivun historiaan liittyvät jäännökset, tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallitus toteaa kuitenkin, että tällä hetkellä Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta Metsähallitus ei tule myöskään tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankeen johdosta. Metsähallitus ei täten sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista kartoittamattomista ja vielä löytymättömistä kohteista. Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Lapin ELY-keskus. Tarkemmat tiedot mainituista alueen vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin antaa Lapin ELY-keskus.

Kohteelle myönnetty ympäristölupa ottaa huomioon maanomistajan tarpeet ja noudatettaessa ko. lupaa Metsähallitus katsoo toimien olevan kannaltaan riittäviä. Metsähallitus pyytää muistuttamaan kaivajaa seuraavista asioista mahdollisen luvan myöntämisen yhteydessä:

- Kaivutoiminta tulee tapahtua siten, että alapuoliseen vesistöön ei pääse liettymistä ja rehevöitymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita
- Kaivukauden päättyessä jyrkät kaivantojen reunat on luiskattava. Reunat on myös merkittävä maastoon riittävän näkyvästi porotaloutta haittaamattomalla tavalla. Lippusiimat ja narut on kielletty
- Tiestön käyttöä koskee laki yksityisistä teistä (15.6.1962/358) ja tiestön käytöstä päättää tienpitäjä. Kullanhuudontalupa ei anna suoraan oikeutta tiestön käyttöön. Metsähallitus ei yleensä rajoita teillään kevyttä liikennettä. Alueella oleva Metsähallituksen metsäautotiestö on heikkokuntoista. Metsähallitus ei vastaa tiestön huonosta kunnosta ihmisille ja kalustolle mahdollisesti aiheutuneista vahingoista. Liikennöinnin mahdollisesti aiheuttamat vauriot tiestölle tulee aiheuttajan korvata
- Alueella on maastoliikennelain tarkoittamia uria, joihin kullanhuudontaan tarvittavan maastoliikenneluvan saa tarveharkintaisesti Metsähallitukselta
- Puuston poisto on tehtävä kaivun etenemisen mukaan kaivukausittain etukäteen Metsähallituksen kanssa sopien. Puusto on korvattava

Hallituksen esityksessä kaivoslaista todetaan, että arvioinnissa toiminnan vaikutuksesta saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan, huomioiden alueen läheisyydessä olevat muut vastaavat luvat ja muut käyttömuodot. Tarkastelussa olisi lähinnä tarpeen kiinnittää huomiota saamelaiskulttuurin kannalta tärkeänä pidettävään poronhoitoon kohdistuviin vaikutuksiin.

Metsähallitus arvioi, ettei porotalouden rakenteille kyseessä olevassa tapauksessaiheudu haittaa, koska porotalouden rakenteita ei ole lupahakemuksen kohteena olevalla alueella

eikä välittömässä läheisyydessä. Porotalouden TOKAT-paikkatietojärjestelmän mukaan alue on porojen talvi-, jäkälä- ja luppolaidunalueita sekä parasta kesälaidunalueita.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 4.2.2015 (taltionumero 275) Saamelaiskäräjien valitus ympäristölupa-asiassa, joka koski koneellista kullankaivua) todetaan seuraavasti: ”Nyt puheena olevassa asiassa on kysymys pienessä mittakaavassa tapahtuvasta kullankaivusta alueella, jota käytetään tähän tarkoitukseen vain osa vuotta ja silloinkin tiukkojen lupamääräysten puitteissa. Sanotulla toiminnalla ei aiheuteta haittaa saamelaiskulttuurille ja vaikutukset saamelaisten perinteiselle elinkeinolle, kuteN poronhoidolle, kalastukselle, metsästykselle tai ympäröivälle luonnolle jäävät hyvin paikallisiksi”. KHO:n päätöksen kohteena oleva kullanhuuhtontalupahakemus on HL2012:0057, Midas 2 ja pinta-alaltaan 3,4 ha.

Viitaten edellä mainittuun korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen sekä po. kullanhuuhtontahakemusalueen vähäiseen pinta-alaan ja ympäröivän alueen muuhun maankäyttöön Metsähallitus arvioi, ettei toiminnasta aiheudu haittaa yksittäisenä kohteena saamelaiskulttuurin harjoittamiselle. Puheena olevan lupahakemusalueen ja ympärillä olevien muiden kullanhuuhtontalupien yhteisvaikutuksella sekä muulla maankäytöllä voi olla paikallisesti haittaa porotaloudelle.

3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Inarin kunnalle 26.2.2021
Inarin kunnan kausunto 3.3.2021

Hakemuksen osalta ei voimassa olevien kunnallisten kaavojen kannalta ole huomautettavaa.

4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 26.2.2021

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 15.3.2021

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lapin ELY-keskuksen lausuntoa Visa Nurmen kullanhuuhtontalupahakemuksesta alueelle HL2013:0032 (pinta-ala n. 3,5 ha).

Hakemus on jatkohakemus ja lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi. Vuotuiseksi kaivumääräksi hakemuksessa arvioidaan alle 1 000 m³.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 8.5.2013 myöntänyt alueelle ympäristöluvan Nro 41/2013/1. Lupa oikeuttaa vuosittain enintään 1 000 m³ kaivumäärään pintamaat mukaan lukien. Samalla toiminnanharjoittajalle on myönnetty vesilain mukainen lupa veden ottoon alueen läpi virtaavasta, isommasta norosta kullanhuuhtonnan tarpeisiin ja siirtää alueen läpi virtaavaa, pienempää uoma kullanhuuhtontalupa-alueella.

Ympäristölupa on voimassa toistaiseksi. Luvassa on määrätty että, luvan saajan on 1.5.2023 mennessä tehtävä aluehallintovirastolle lupamääräysten tarkistamista koskeva hakemus uhalla, että aluehallintovirasto voi määrätä luvan raukeamaan. Voimassa olevan ympäristölainsäädännön mukaan toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan tarkistamishakemusta ei kuitenkaan tarvitse automaattisesti tehdä vaan valvontaviranomainen harkitsee tarkistamistarpeen.

Vuosi-ilmoituksen mukaan vuonna 2019 vuotuinen kaivumäärä on ollut 30 m³. Vuonna 2020 toimintaa ei ole ollut, kullanhuuhdontalupa ei ole ollut voimassa. Alueelta ei ole raportoitu häiriö- tai yleisöilmoituksia.

Lapin ELY-keskus ei näe estettä kullanhuuhdontaluvan myöntämiselle. Toiminnassa tulee noudattaa ympäristöluvan määräyksiä kaikilta osin.

5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 26.2.2021

Saamelaiskäräjät on pyytänyt jatkoaikaa lausunnoilleen. Saamelaiskäräjille on annettu jatkoaikaa lausunnon antamiseen 23.4.2021 asti.

Saamelaiskäräjät ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta

6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaismuseo Siidalle 26.2.2021

Saamelaismuseo Siida ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Lausunnoissa esitetyt kaivosviranomaisen toimivaltaan kuuluvat seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Päätösmaksu

Päätösmaksu 700 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan hakijalle. Päätös toimitetaan niille kunnille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja muille tahoille, joille on asian käsittelyn aikana annettu tieto ja joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille, jos se kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle tai se koskee kaivoslain 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta, sekä paliskunnalle, mikäli se kohdistuu erityiselle poronhoitoalueelle. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella kaivosviranomaisen verkkosivuilla (www.tukes.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan toiminnan vaikutusalueen kunnassa kuntalain 108 §:n mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)
Asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018)

Lisätietoja

Lisätietoja tarvittaessa kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 117

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Pasi Molkoselkä ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Terho Liikamaa.

LIITTEET

Liite 1. Valitusosoitus
Liite 2. Kartta alueesta (1:10 000)
Liite 3. Selvitys kullanhuuhdontaluvan myöntämisen esteistä
Liite 4. Ohjeet vakuuden asettamiseen
Liite 5. Panttaussitoumus

TIEDOKSI

Hammastunturin paliskunta
Inarin kunta
Lapin ELY-keskus
Metsähallitus
Saamelaiskäräjät
Saamelaismuseo Siida

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 7.6.2021

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttia-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 260 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

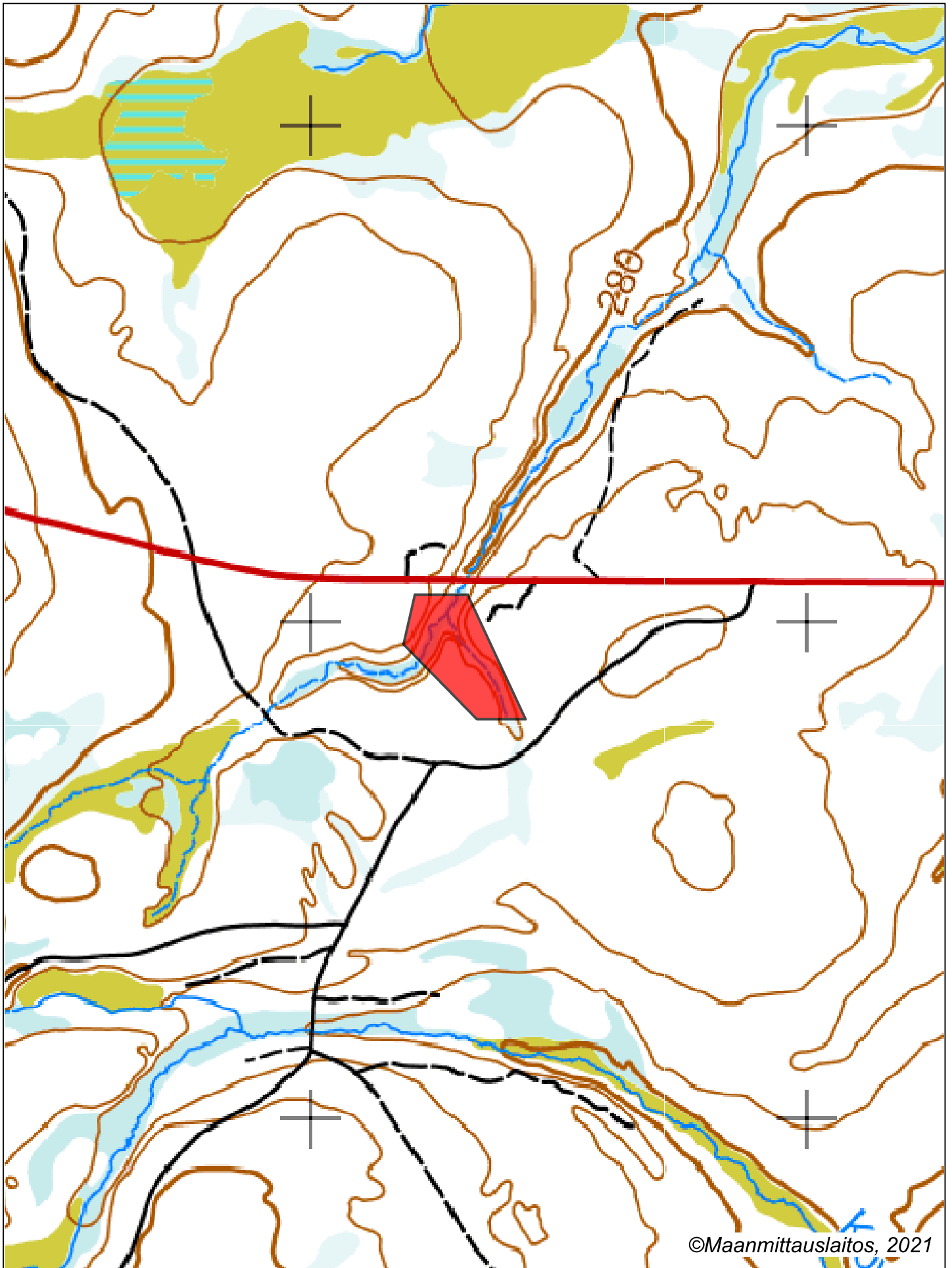
Käyntiosoite: Isokatu 4, OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800 (vaihde)

Selvitys kullanhuuhdontaluvan HL2013:0032 toiminnasta ja muista lupa-alueen lähistöllä olevista kaivoslain luvista ja alueiden käyttömuodoista, jotka voivat häiritä saamelaiskulttuuria

Yleistä kullanhuuhdonnasta

Kullanhuuhdonta on ollut pienenevä maankäyttömuoto koko 2000-luvun ajan. Esimerkiksi vuonna 2000 kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia on ollut voimassa yli 400, kun tällä hetkellä vastaava määrä on 319. Hakemuksia on vireillä 149. Hakemuksista 20kpl on jatkohakemuksia tällä hetkellä voimassa oleville luville ja yhteensä 51 hakemusta on jatkohakemuksia hakemushetkellä voimassa olleille luville. Hakemuksista 17 kpl ja voimassa olevista luvista 42 kpl liittyy 30.6.2020 lakanneisiin kaivosoikeuksiin, joihin kaivosoikeuden haltijoilla on ollut kaivoslain 182 §:n mukaan oikeus hakea kullanhuuhdontalupaa (lähde: Kaivosrekisteri 8.4.2021).

Kullanhuuhdonnan mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuuhdonnan vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuuhdonta harjoitetaan. Kullanhuuhdontaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa vesistöön. Mikäli tällaista toimintaa on suunniteltu lupa-alueella harjoitettavan, tulee toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luvissa toimivaltainen viranomainen on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Lupa-alueen kuvaus

Kullanhuuhdontalupa-alue HL2013:0032 (3,5ha) sijoittuu Hammastunturin paliskunnan alueelle, Köysivaaran alueelle, metsätalousalueelle.

Hammastunturin paliskunnan kokonaispinta-ala on noin 252000 ha. Poronhoidon kannalta tärkeitä rakenteita tai tunnettuja laidunalueita ei sijaitse lupa-alueella tai sen läheisyydessä.

Hammastunturin paliskunnan alueelle sijoittuu 81 kpl lainvoimaisia kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia, pinta-alaltaan yhteensä noin 340 ha. Näistä kyseisen lupahakemuksen läheisyyteen (2 km säteellä alueesta) sijoittuu 7 kpl (30,5 ha). Alueen lähistöllä olevat lupa-alueet ovat olleet kullanhuuhdontaikätyössä aiemminkin. Alueen läheisyydessä on vireillä myös 2 kpl kullanhuuhdontalupahakemuksia pinta-alaltaan 11,7 ha.

Luvan mukaisen toiminnan kuvaus

Alueella on jatkaa konekaivua aiemman luvan mukaisesti, suunniteltu vuotuinen kaivumäärä on 1000m³. Luvan mukainen toiminta vaatii myös ympäristöluvan. Toimivaltainen ympäristölupaviranomainen on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Muut mahdollisesti häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen läheisyydessä

Haettu alue kuuluu Metsähallituksen hallinnoimaan metsätalousalueeseen.

Metsähallitus ei linjauksensa mukaisesti myy kyseessä olevan alueen läheisyydestä maa-alueita.

Alueen välittömässä läheisyydessä, pohjoispuolella kulkee Kutturaan johtava maantie 9694. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole yhtään voimassa olevaa vuokra- tai käyttöoikeussopimusta tällä hetkellä. Uusia vuokrasopimuksia tehtäessä Metsähallitus kuulee alueen paliskuntaa ennen sopimuksen tekemistä.

Näiden lisäksi Metsähallitus on laatinut paliskuntain yhdistyksen kanssa yhteistyösopimuksen, jossa määritellään Metsähallituksen ja paliskunnan yhteistoiminta erilaisten maankäyttömuotojen yhteydessä.

Lupa-alueella tai sen läheisyydessä ei ole retkeilyreittiä eikä erityistä retkeilykohdetta.

Lupa-alueella tai sen läheisyydessä ei ole poronhoitoon liittyviä rakennelmia.

Metsähallitus myy metsästyslupia lupa-alueelle ja sen läheisyyteen. Lisäksi paikallisilla asukkailla on vapaa metsästysoikeus alueella. Alueen poronhoito huomioidaan lupametsästyksen määrän mitoittamisessa.

Kun huomioidaan edellä kerrotut tosiseikat, kullanhuuhtontaluvassa annetut määräykset ja muualla lainsäädännössä ja muissa luvissa annetut velvoitteet, voidaan todeta, että kullanhuuhtontaluvan HL2013:0032 oikeuttamat toimenpiteet eivät yksin taikka yhdessä muiden vastaavien lupien ja edellä kuvattujen muiden maankäyttömuotojen kanssa heikennä olennaisesti saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan. Yhteisvaikutusta arvioidessa on huomioitu lausunnoissa esiin tulleet seikat sekä alueiden ja toimintojen kokonaismäärä, sijainti ja toiminta. Vaikka alue sijoittuu Hammastunturin paliskunnan kahden kesälaidunalueen, Kyläaavan ja Karhuaavan välimaastoon, niin lupa-alueen länsipuolella, suoraan kyseisten aapojen välissä, on useita kilometrejä kullanhuuhtontatoiminnalta ja muulta maankäytöltä vapaata aluetta. Näin ollen voidaan katsoa, että luvan mukainen toiminta ei estä, eikä olennaisesti haittaa porojen vapaata kulkua laidunalueiden välillä.

Lisäksi alue on rajattu ja toimintaan tarvittavien lupien lupamääräykset niin kyseisellä lupa-alueella kuin läheisyydessäkin turvaavat sen, että toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat ovat ajalliselta kestoaltaan ja sijainniltaan rajallisia, lupa-alueelle rajoittuvia, eivätkä olennaisesti haittaa saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan. Luvan saajan aiemmasta samanlaisesta toiminnasta alueella ei kaivosviranomaisen tietoon ole tullut seikkoja, jotka estäisivät luvan myöntämisen.

Luvan saaja on myös osoittanut olevansa kelpoinen hakemaan kullanhuuhtontalupaa, eikä hakemusalueella ole selvitysten ja saatujen lausuntojen perusteella muitakaan kaivoslaissa mainittuja luvan myöntämisen esteitä.

Aineistoa:

Kaivosrekisterin karttapalvelu (www.kaivostoiminta.fi/kartta)

Retkeilyreitit ja rakenteet (<http://www.retkikartta.fi/>)

Ylä-Lapin luonnonvarasuunnitelma (<http://www.metsa.fi/ylalappi>)

Paliskuntain yhdistyksen ja Metsähallituksen välinen yhteistyösopimus (<http://www.metsa.fi/-/metsahallitus-paliskuntain-yhdistys-ja-paliskunnat-tiivistavat-yhteistyota>)